

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 11.6.2003
COM(2003) 355 τελικό

2003/0124 (COD)

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

**για τη θέσπιση προγράμματος χρηματοδοτικής και τεχνικής βοήθειας προς τρίτες χώρες
στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου**

(υποβληθείσα από την Επιτροπή)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

- (1) Στο πλαίσιο των συμπερασμάτων του Τάμπερε, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ανέπτυξε την ιδέα της εταιρικής σχέσης με τρίτες χώρες στον τομέα της μετανάστευσης, τονίζοντας κυρίως την ανάγκη να υιοθετήσει η Ευρωπαϊκή Ένωση μια συνολική προσέγγιση για τη μετανάστευση, η οποία θα άπτεται των πολιτικών πτυχών, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των αναπτυξιακών θεμάτων στις διάφορες χώρες και περιοχές.
- (2) Λαμβάνοντας υπόψη τα συμπεράσματα αυτά, καθώς και τη μεταβίβαση νέων αρμοδιοτήτων στην Κοινότητα με τη συνθήκη του Άμστερνταμ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή άρχισε να εντάσσει τα θέματα που συνδέονται με τη μετανάστευση στη μακροπρόθεσμη πολιτική και προγράμματα συνεργασίας της με τρίτες χώρες τόσο σε εθνικό όσο και σε περιφερειακό επίπεδο.
- (3) Εξάλλου, για πρώτη φορά το 2001 η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή ενέγραψε στο άρθρο Β7-667 του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης¹ πιστώσεις που προορίζονται ειδικά για τη χρηματοδότηση προπαρασκευαστικών δράσεων στον τομέα της μετανάστευσης και το ασύλου με προτεραιότητα στις δράσεις υπέρ τρίτων χωρών και περιοχών για τις οποίες το Συμβούλιο έχει εγκρίνει σχέδια δράσης για τη μετανάστευση, εφόσον εξασφαλίζονται κατάλληλες συνθήκες πολιτικής ασφάλειας στις εν λόγω χώρες.² Έχουν καθοριστεί τρεις βασικοί τομείς δράσης: η διαχείριση των μεταναστευτικών ρευμάτων, η εκούσια επάνοδος και αποτελεσματική εκπλήρωση των υποχρεώσεων που απορρέουν από την επανεισδοχή και, τέλος, η καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης.
- (4) Το 2002 συμφωνήθηκε να διερευνηθούν οι δυνατότητες συνεργασίας και με άλλες γεωγραφικές περιοχές εκτός των χωρών καταγωγής που περιλαμβάνονται στα σχέδια δράσης του Συμβουλίου. Έτσι, δόθηκε προτεραιότητα στις χώρες και περιοχές για τις οποίες τα έγγραφα στρατηγικής και οι άλλες νομικές βάσεις προωθούσαν την ανάληψη δράσης στον τομέα της μετανάστευσης. Συγκεκριμένα, καθορίστηκαν τέσσερις τομείς: δράσεις που προβλέπονταν στο πλαίσιο των σχεδίων δράσης για τη μετανάστευση, για τις οποίες απαιτείτο περαιτέρω κοινοτική χρηματοδότηση· βοήθεια προς το Αφγανιστάν και τις γειτονικές χώρες για τη διαχείριση της μετανάστευσης και την επάνοδο των Αφγανών με επαγγελματική κατάρτιση, στο πλαίσιο της συνολικής κοινοτικής πολιτικής έναντι της χώρας αυτής· ανάλυση των διαρθρωτικών αναπτυξιακών χαρακτηριστικών που συνδέονται με τα μεταναστευτικά ρεύματα και, τέλος, πρότυπα πειραματικά έργα για τη λήψη μέτρων πριν από τα σύνορα για τον περιορισμό του φαινομένου της λαθρομετανάστευσης. Ο προγραμματισμός για το 2003 βρίσκεται εν εξελίξει: ένα σημαντικό μέρος των πόρων που θα χορηγηθούν (7 εκατ. €) προορίζεται για τη χρηματοδότηση μέτρων στο πλαίσιο του σχεδίου της ΕΕ για το Αφγανιστάν όσον αφορά την επάνοδο.
- (5) Παρόλο που είναι ακόμα πολύ νωρίς για να αντληθούν διδάγματα από την εμπειρία των προπαρασκευαστικών αυτών δράσεων, η Επιτροπή θεωρεί ότι είναι αναγκαίο να

¹ Σύμφωνα με τις διατάξεις της διοργανικής συμφωνίας της 6ης Μαΐου 1999 μεταξύ Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Συμβουλίου και Επιτροπής σχετικά με τη δημοσιονομική πειθαρχία και τη βελτίωση της διαδικασίας του προϋπολογισμού.

² Τα σχέδια δράσης, τα οποία καταρτίστηκαν από την ομάδα ανωτάτου επιπέδου "Άσυλο και μετανάστευση" και εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο, σχετικά με το Αφγανιστάν και τις γειτονικές περιοχές, το Ιράκ, το Μαρόκο, τη Σομαλία, τη Σρι Λάνκα, την Αλβανία και τις γειτονικές περιοχές.

αποκτήσει η Κοινότητα ένα ειδικό μέσο συνεργασίας με τις τρίτες χώρες στον τομέα της μετανάστευσης, το οποίο θα εξασφαλίζει μεγαλύτερη συμπληρωματικότητα μεταξύ των δράσεων που χρηματοδοτούνται από το κονδύλιο του προϋπολογισμού B7-667 και των δράσεων που χρηματοδοτούνται από τα άλλα κοινοτικά προγράμματα συνεργασίας και ανάπτυξης.

- (6) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Σεβίλλης, στα συμπεράσματά του, ζήτησε ρητά να καταβληθεί μεγαλύτερη προσπάθεια εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον τομέα της καταπολέμησης της λαθρομετανάστευσης καθώς και να υπάρξει μια στοχοθετημένη προσέγγιση του φαινομένου με τη χρησιμοποίηση όλων των ενδεδειγμένων μέσων στο πλαίσιο των εξωτερικών σχέσεων της ΕΕ. Προς τούτο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υπενθύμισε ότι, σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Συμβουλίου του Τάμπερε, σταθερός στόχος της Ευρωπαϊκής Ένωσης μακροπρόθεσμα θα πρέπει να είναι μια ολοκληρωμένη, συνολική και ισόρροπη προσέγγιση για την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων της λαθρομετανάστευσης. Υπογραμμίστηκε επίσης η ανάγκη εξασφάλισης της συνεργασίας των τρίτων χωρών για τη διαχείριση των μεταναστευτικών ρευμάτων και της επανεισδοχής.
- (7) Απαντώντας στα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Σεβίλλης για τα θέματα αυτά, η Επιτροπή εξέδωσε, στις 3 Δεκεμβρίου 2002, ανακοίνωση προς το Συμβούλιο και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την ένταξη των θεμάτων της μετανάστευσης στις σχέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις τρίτες χώρες.³ Στην ανακοίνωσή της η Επιτροπή αναφέρει ότι η συνεργασία με τις τρίτες χώρες στον τομέα της μετανάστευσης απαιτεί μια στρατηγική τριών στόχων: μια συνολική και ισόρροπη προσέγγιση για την αντιμετώπιση των βαθύτερων αιτίων των μεταναστευτικών ρευμάτων· μια εταιρική σχέση για τη μετανάστευση, η οποία θα βασίζεται στον καθορισμό κοινών συμφερόντων με τις τρίτες χώρες και, τέλος, ανάληψη ειδικών και συγκεκριμένων πρωτοβουλιών για να μπορέσουν οι χώρες αυτές να βελτιώσουν την ικανότητά τους στον τομέα της διαχείρισης της μετανάστευσης. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή ανήγγειλε ότι θα πρότεινε την κατάρτιση ενός πολυετούς προγράμματος συνεργασίας με τρίτες χώρες, μέσω στοχοθετημένων δράσεων οι οποίες θα συμπλήρωναν τις δράσεις που χρηματοδοτούνται από άλλα μέσα συνεργασίας και ανάπτυξης στους ίδιους τομείς. Η Επιτροπή διατύπωσε επίσης ορισμένες αρχές για τη διευκόλυνση της ολοκληρωμένης, συνολικής και ισόρροπης προσέγγισης, όπως την αναγκαιότητα να αντιμετωπιστούν τα θέματα της μετανάστευσης σύμφωνα με το πλαίσιο στρατηγικής που έχει καθορίσει η Κοινότητα για τις αντίστοιχες τρίτες χώρες.
- (8) Όπως αναφέρεται στην εν λόγω ανακοίνωση, και σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Σεβίλλης, η Επιτροπή προτείνει τώρα ένα νομικό πλαίσιο καθώς και ενίσχυση των πιστώσεων για το νέο αυτό μέσο συνεργασίας με τρίτες χώρες στον τομέα της μετανάστευσης.
- (9) Το μέσο αυτό θα λάβει τη μορφή ενός πολυετούς προγράμματος για την περίοδο 2004-2008 και θα παρέχει ειδική και συμπληρωματική χρηματοδοτική και τεχνική βοήθεια στις τρίτες χώρες, προκειμένου να τις στηρίξει στις προσπάθειές τους να διαχειριστούν καλύτερα τα μεταναστευτικά ρεύματα από κάθε άποψη· θα προορίζεται ιδίως για τις τρίτες χώρες οι οποίες συμμετέχουν ενεργά στην προετοιμασία ή την

³ COM(2002)703

εφαρμογή μιας συμφωνίας επανεισδοχής, η οποία έχει μονογραφηθεί, υπογραφεί ή συναφθεί με την Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

- (10) Η Επιτροπή φρονεί ότι το νέο αυτό ειδικό μέσο αποτελεί τη δέουσα συμπληρωματική απάντηση στο αίτημα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου και συγχρόνως μια απτή απόδειξη της αλληλεγγύης της ΕΕ έναντι εκείνων των τρίτων χωρών οι οποίες έχουν αρχίσει να καταβάλλουν σοβαρές προσπάθειες για μια καλύτερη διαχείριση των μεταναστευτικών ρευμάτων καθώς και για την επανεισδοχή των υπηκόων τους.

ΣΧΟΛΙΑΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ

Άρθρο 1

Καθορίζει το γενικό στόχο και το πεδίο εφαρμογής του προγράμματος συνεργασίας το οποίο θεσπίζεται με την παρούσα πρόταση κανονισμού.

Άρθρο 2

Περιγράφει τους ειδικούς επιδιωκόμενους στόχους καθώς και τις δράσεις που μπορούν να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του προγράμματος.

Άρθρο 3

Καθορίζει τις δραστηριότητες που μπορούν να χρηματοδοτηθούν από την Κοινότητα στο πλαίσιο του προγράμματος.

Άρθρο 4

Ορίζει ότι ο σεβασμός των δημοκρατικών αρχών και των θεμελιωδών δικαιωμάτων και ελευθεριών αποτελεί ουσιώδες στοιχείο για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 5

Καθορίζει τους εταίρους που είναι επιλέξιμοι για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του προγράμματος και ορίζει ότι τα εν λόγω έργα θα υλοποιηθούν από την Επιτροπή.

Άρθρο 6

Καθορίζει τα κριτήρια επιλεξιμότητας για κοινοτική συγχρηματοδότηση στο πλαίσιο του προγράμματος.

Άρθρο 7

Περιλαμβάνει τους δημοσιονομικούς κανόνες και τους κανόνες προϋπολογισμού, οι οποίοι διέπουν το πρόγραμμα συνεργασίας, και καθορίζει τις βασικές αρχές χρηματοδότησης των δράσεων.

Άρθρο 8

Αναφέρεται στη συνεκτικότητα του παρόντος προγράμματος συνεργασίας με άλλες κοινοτικές δράσεις, πολιτικές και μέσα.

Άρθρο 9

Αφορά την εφαρμογή του προγράμματος και καθορίζει τους βασικούς κανόνες και στάδια που πρέπει να ακολουθήσει η Επιτροπή καθώς και τη σχετική επιτροπολογία που πρέπει να τηρηθεί.

Άρθρο 10

Προβλέπει ότι η Επιτροπή επικουρείται, κατά την εφαρμογή του προγράμματος, από μια ειδική επιτροπή που απαρτίζεται από αντιπροσώπους των κρατών μελών.

Άρθρο 11

Επιβάλλει στην Επιτροπή την υποχρέωση παρακολούθησης και αξιολόγησης του προγράμματος. Απαιτεί επίσης από την Επιτροπή να υποβάλει μια ενδιάμεση και μια τελική έκθεση προς το Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο.

Άρθρο 12

Καθορίζει τη διάρκεια του προγράμματος.

Άρθρο 13

Καθορίζει πότε αρχίζει να ισχύει ο κανονισμός και σε ποιους απευθύνεται.

Πρόταση

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέσπιση προγράμματος χρηματοδοτικής και τεχνικής βοήθειας προς τρίτες χώρες στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη: τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 179 παράγραφος 1 και το άρθρο 181Α,

την πρόταση της Επιτροπής⁴,

αποφασίζοντας σύμφωνα με τη διαδικασία που καθορίζεται στο άρθρο 251 της Συνθήκης,

Εκτιμώντας τα εξής:

- (1) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, κατά την ειδική σύνοδό του στο Τάμπερε στις 15 και 16 Οκτωβρίου 1999, υπογράμμισε την ανάγκη για μια συνολική προσέγγιση της μετανάστευσης, η οποία θα λαμβάνει υπόψη της τις πολιτικές πτυχές, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τα αναπτυξιακά θέματα στις τρίτες χώρες και περιοχές, και έκρινε ότι θα πρέπει να υπάρχει μεγαλύτερη συνεκτικότητα μεταξύ των εσωτερικών και εξωτερικών πολιτικών της Ένωσης. Επίσης, τόνισε την ανάγκη για μια αποτελεσματικότερη διαχείριση των μεταναστευτικών ρευμάτων σε κάθε τους στάδιο και ότι η εταιρική σχέση με τις τρίτες χώρες θα αποτελέσει στοιχείο καθοριστικής σημασίας για την επιτυχία μιας τέτοιας πολιτικής.
- (2) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Σεβίλλης, που πραγματοποιήθηκε στις 21 και 22 Ιουνίου 2002, έδωσε έμφαση τόσο στην ένταξη της μετανάστευσης στις σχέσεις της Ένωσης με τις τρίτες χώρες όσο και στη σημασία μιας ενισχυμένης συνεργασίας με τις χώρες αυτές για τη διαχείριση της μετανάστευσης, ιδίως όσον αφορά την πρόληψη και καταπολέμηση της λαθρομετανάστευσης και της εμπορίας ανθρώπων.
- (3) Το Συμβούλιο, στα συμπεράσματά του της 18ης Νοεμβρίου 2002, ζητεί από την Κοινότητα να εξετάσει τη δυνατότητα χορήγησης κατάλληλης βοήθειας στις τρίτες χώρες στο πλαίσιο εφαρμογής της ρήτρας για την από κοινού διαχείριση των μεταναστευτικών ρευμάτων και την υποχρεωτική επανεισδοχή σε περίπτωση λαθρομετανάστευσης - ρήτρα η οποία πρέπει να περιλαμβάνεται σε κάθε μελλοντική συμφωνία.
- (4) Η καλύτερη διαχείριση των μεταναστευτικών ρευμάτων, και ιδίως ορισμένων πτυχών της μετανάστευσης, όπως ο εκπατρισμός εγχώριου ανθρώπινου δυναμικού υψηλής

⁴ ΕΕ C [...], [...], σ. [...].

κατάρτισης ή οι μετακινήσεις προσφύγων μεταξύ γειτονικών χωρών, αποτελεί εξίσου μείζονα πρόκληση για την ανάπτυξη ορισμένων χωρών.

- (5) Τα προγράμματα και οι πολιτικές ανάπτυξης και εξωτερικής συνεργασίας της Κοινότητας συμβάλλουν έμμεσα στην αντιμετώπιση των βασικών αιτιών των μεταναστευτικών πιέσεων. Ειδικότερα, από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Τάμπερε και εντεύθεν, η Επιτροπή καταβάλλει προσπάθειες για την ένταξη των θεμάτων που συνδέονται με τη μετανάστευση στον προγραμματισμό της εξωτερικής βοήθειας της Κοινότητας, προκειμένου να στηρίξει άμεσα τις τρίτες χώρες στις προσπάθειές τους να αντιμετωπίσουν τα προβλήματα της νόμιμης, παράνομης ή αναγκαστικής μετανάστευσης.
- (6) Εκτός από τις προσπάθειες αυτές στον τομέα του προγραμματισμού, η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή έχει εγγράψει στο γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από το 2001 μέχρι το 2003, ειδικές πιστώσεις για τη χρηματοδότηση προπαρασκευαστικών δράσεων, στο πλαίσιο εταιρικής σχέσης με τρίτες χώρες και περιοχές, σε θέματα μετανάστευσης και ασύλου.
- (7) Λαμβανομένων υπόψη των προπαρασκευαστικών αυτών δράσεων και σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής για την ένταξη των θεμάτων της μετανάστευσης στις σχέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις τρίτες χώρες⁵, κρίνεται αναγκαίο να εφοδιαστεί η Κοινότητα από το 2004 με ένα πολυετές πρόγραμμα το οποίο θα είναι σχεδιασμένο για να παρέχει ειδική, πρόσθετη κάλυψη στις ανάγκες που αντιμετωπίζουν οι τρίτες χώρες στις προσπάθειές τους να διαχειριστούν αποτελεσματικότερα όλες τις πτυχές του φαινομένου των μεταναστευτικών ρευμάτων και, ιδίως, για να ενισχύει τις προετοιμασίες των τρίτων χωρών ενόψει της εφαρμογής των συμφωνιών επανεισδοχής, καθώς και να τις συνδράμει κατά την εφαρμογή των εν λόγω συμφωνιών.
- (8) Για να εξασφαλιστεί η συνεκτικότητα της εξωτερικής δράσης της Κοινότητας, οι δράσεις που θα χρηματοδοτηθούν με βάση το νέο αυτό μέσο θα είναι ειδικές και συμπληρωματικές έναντι των δράσεων που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο άλλων κοινοτικών μέσων αναπτυξιακής συνεργασίας.
- (9) Τα προβλήματα που συνδέονται με το φαινόμενο της μετανάστευσης απαιτούν αποτελεσματικές, ευέλικτες και, αν χρειαστεί, ταχύρρυθμες διαδικασίες λήψης αποφάσεων για τη χρηματοδότηση δράσεων της Κοινότητας.
- (10) Δεδομένου ότι το πολυετές πρόγραμμα εργασίας αποτελεί διαχειριστικό μέτρο κατά την έννοια του άρθρου 2 της απόφασης 1999/468/EK του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 1999, για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή⁶, πρέπει να θεσπιστεί σύμφωνα με τη διαχειριστική διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 4 της εν λόγω απόφασης. Τα άλλα μέτρα που απαιτούνται για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού πρέπει να θεσπιστούν σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 3 της εν λόγω απόφασης.
- (11) Ο παρών κανονισμός καθορίζει το δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2004-2008, το οποίο θα αποτελέσει το κύριο σημείο αναφοράς για την αρμόδια για τον

⁵ COM(2002)703

⁶ EE L 184, 17.7.1999, σ. 23.

προϋπολογισμό αρχή, κατά την έννοια του σημείου 33 της διοργανικής συμφωνίας της 6ης Μαΐου 1999 μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τη δημοσιονομική πειθαρχία και τη βελτίωση της διαδικασίας του προϋπολογισμού.

- (12) Σύμφωνα με τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 5 της Συνθήκης, οι στόχοι της προτεινόμενης δράσης, δηλαδή η προώθηση - στο πλαίσιο μιας συνολικής προσέγγισης για τη μετανάστευση - μιας αποτελεσματικότερης διαχείρισης των μεταναστευτικών ρευμάτων σε στενή συνεργασία με τις χώρες, είναι αδύνατο να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη και, κατά συνέπεια, λόγω της έκτασης και του αντικτύπου της δράσης, μπορούν καλύτερα να επιτευχθούν σε κοινοτικό επίπεδο.
- (13) Η προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας και η καταπολέμηση της απάτης και των παρατυπιών αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος κανονισμού. Ειδικότερα, οι συμβάσεις που θα συναφθούν δυνάμει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να εξουσιοδοτούν την Επιτροπή να εφαρμόσει τα μέτρα που προβλέπονται στον κανονισμό (Ευρατόμ, ΕΚ) αριθ. 2185/96 του Συμβουλίου, της 11ης Νοεμβρίου 1996, σχετικά με τους ελέγχους και εξακριβώσεις που διεξάγει επιτοπίως η Επιτροπή με σκοπό την προστασία των οικονομικών συμφερόντων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων από απάτες και λοιπές παρατυπίες.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

Κεφάλαιο I - Οι στόχοι και οι δράσεις

Άρθρο 1

- (1) Η Κοινότητα θέτει σε εφαρμογή ένα πρόγραμμα συνεργασίας το οποίο έχει ως στόχο την παροχή ειδικής και συμπληρωματικής χρηματοδοτικής και τεχνικής βοήθειας προς τρίτες χώρες ώστε να ενισχυθούν οι χώρες αυτές στις προσπάθειές τους για μια καλύτερη διαχείριση των μεταναστευτικών ρευμάτων από κάθε άποψη.
- (2) Προορίζεται ιδίως για τις τρίτες χώρες οι οποίες συμμετέχουν ενεργά στην προετοιμασία ή την εφαρμογή μιας συμφωνίας επανεισδοχής, η οποία έχει μονογραφηθεί, υπογραφεί ή συναφθεί με την Ευρωπαϊκή Κοινότητα.
- (3) Το παρόν κοινοτικό πρόγραμμα συνεργασίας χρηματοδοτεί κατάλληλες δράσεις οι οποίες συμφωνούν πλήρως με τις κοινοτικές στρατηγικές συνεργασίας και ανάπτυξης έναντι των συγκεκριμένων τρίτων χωρών, σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, και οι οποίες συμπληρώνουν τις δράσεις - ιδίως στους τομείς της μετανάστευσης, του ασύλου, των συνοριακών ελέγχων, των προσφύγων και των εκτοπισθέντων - τις προβλεπόμενες κατά την εφαρμογή των εν λόγω στρατηγικών και χρηματοδοτούμενες από άλλα κοινοτικά μέσα στον τομέα της συνεργασίας και ανάπτυξης.

Άρθρο 2

- (1) Το πρόγραμμα αποσκοπεί στην προώθηση της συνεργασίας μεταξύ της Κοινότητας και τρίτων χωρών, συμβάλλοντας στην επίτευξη των ακόλουθων στόχων στις τρίτες χώρες:

- Ανάπτυξη της νομοθεσίας τους στον τομέα της νόμιμης μετανάστευσης, ιδίως όσον αφορά τους κανόνες εισδοχής, τα δικαιώματα και το καθεστώς των ατόμων που γίνονται δεκτά, την ισότιμη μεταχείριση εκείνων οι οποίοι έχουν νόμιμη άδεια διαμονής, την ένταξη και μη διακριτική μεταχείριση καθώς και τα μέτρα καταπολέμησης του ρατσισμού και της ξενοφοβίας.
- Ανάπτυξη της νόμιμης μετανάστευσης, λαμβανομένης υπόψη της δημογραφικής, οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης που επικρατεί στις χώρες καταγωγής και στις χώρες υποδοχής.
- Ανάπτυξη της νομοθεσίας τους και των εθνικών πρακτικών όσον αφορά τη διεθνή προστασία, ώστε να τηρηθούν οι διατάξεις της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 σχετικά με το καθεστώς των προσφύγων καθώς και του Πρωτοκόλλου του 1967 και άλλων συναφών διεθνών μέσων, να εξασφαλιστεί η τήρηση της αρχής της « μη επαναπροώθησης » και να βελτιωθεί η ικανότητα των τρίτων χωρών όσον αφορά την υποδοχή των αιτούντων άσυλο και των προσφύγων.
- Καθορισμός στις οικείες τρίτες χώρες μιας αποτελεσματικής και προληπτικής πολιτικής για την καταπολέμηση της λαθρομετανάστευσης, και ιδίως της εμπορίας ανθρώπων και της λαθραίας διακίνησης μεταναστών.
- Νόμιμη επανεισδοχή και βιώσιμη επανένταξη, στην οικεία τρίτη χώρα, των ατόμων που εισέρχονται ή παραμένουν παράνομα στο έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή των ατόμων που παραμένουν στο έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης επωφελούμενα από οποιαδήποτε μορφή διεθνούς προστασίας.

(2) Για την επίτευξη των στόχων αυτών, το πρόγραμμα μπορεί να στηρίζει κυρίως τις ακόλουθες δράσεις:

- Διευκόλυνση του διαλόγου και της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των φορέων της τρίτης χώρας και των υπηκόων της οι οποίοι προτίθενται να μεταναστεύσουν.
- Διοργάνωση ενημερωτικών εκστρατειών για τις συνέπειες της λαθρομετανάστευσης και της λαθραίας απασχόλησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Διάδοση πληροφοριών σχετικά με τις δυνατότητες νόμιμης απασχόλησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς και για τις σχετικές διαδικασίες που πρέπει να τηρούνται.
- Ανάπτυξη δράσεων με σκοπό τη διατήρηση των δεσμών μεταξύ των μεταναστών και των τοπικών κοινοτήτων της χώρας καταγωγής τους.
- Βοήθεια για τη δημιουργία ικανοτήτων στον τομέα της διατύπωσης, εφαρμογής και διασφάλισης της αποτελεσματικότητας της εθνικής νομοθεσίας και των εθνικών συστημάτων διαχείρισης όσον αφορά το άσυλο, τη μετανάστευση και την καταπολέμηση των εγκληματικών δραστηριοτήτων, του οργανωμένου εγκλήματος και της διαφθοράς που συνδέεται με τη λαθρομετανάστευση.
- Αξιολόγηση του θεσμικού και διοικητικού πλαισίου καθώς και των ικανοτήτων όσον αφορά τη διενέργεια ελέγχων στα σύνορα και, παράλληλα, βελτίωση της διαχείρισης των ελέγχων αυτών.

- Βελτίωση της ασφάλειας των ταξιδιωτικών εγγράφων και θεωρήσεων, του τρόπου έκδοσής τους καθώς και της ανίχνευσης πλαστών εγγράφων και θεωρήσεων.
- Καθιέρωση συστημάτων για τη συγκέντρωση δεδομένων και την παρακολούθηση και ανάλυση των μεταναστευτικών φαινομένων. Εντοπισμός των βαθύτερων αιτίων των μεταναστευτικών ρευμάτων και θέσπιση μέτρων για την αντιμετώπισή τους. Διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τα μεταναστευτικά ρεύματα, και ιδίως για τις ροές μεταναστών προς την Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Ανάπτυξη του διαλόγου, σε περιφερειακό και υποπεριφερειακό επίπεδο, στον τομέα του ασύλου και της μετανάστευσης, και ιδίως της λαθρομετανάστευσης.
- Στήριξη των διαπραγματεύσεων τρίτων χωρών στο πλαίσιο των δικών τους συμφωνιών επανεισδοχής με γειτονικές χώρες.
- Βοήθεια για τη δημιουργία ικανοτήτων στις οικείες τρίτες χώρες σε ό,τι αφορά τις συνθήκες υποδοχής των αιτούντων άσυλο, την επανεισδοχή και βιώσιμη επανένταξη των επανεισερχομένων καθώς και τα προγράμματα επανεγκατάστασης.

Άρθρο 3

Για την επίτευξη των στόχων και δράσεων που καθορίζονται στο άρθρο 2, το παρόν πρόγραμμα μπορεί να στηρίζει, μεταξύ άλλων, τα εξής:

- (1) Μέτρα που απαιτούνται για τον καθορισμό και την προετοιμασία των δράσεων, όπως :
 - καθορισμός μελετών σκοπιμότητας
 - ανταλλαγή τεχνογνωσίας και τεχνικών εμπειριών μεταξύ κρατών μελών, τρίτων χωρών, ευρωπαϊκών οργανισμών και φορέων καθώς και διεθνών οργανισμών
 - γενικές μελέτες σχετικά με την κοινοτική δράση εντός του πεδίου εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.
- (2) Εκτέλεση έργων
 - τεχνική βοήθεια για την υλοποίηση των δράσεων, ιδίως εκπατρισμένο και τοπικό προσωπικό
 - κατάρτιση και άλλες υπηρεσίες
 - αγορά και/ή παράδοση προϊόντων και εξοπλισμού, προμήθειες και επενδυτικές δαπάνες απολύτως αναγκαίες για την υλοποίηση των δράσεων, ιδίως σε εξαιρετικές περιστάσεις, και αγορά ή μίσθωση χώρων, εφόσον αιτιολογηθεί δεόντως.
- (3) Μέτρα για την παρακολούθηση, το λογιστικό έλεγχο και την αξιολόγηση των δράσεων.

- (4) Δραστηριότητες για την επεξήγηση των στόχων και των αποτελεσμάτων των δράσεων αυτών στο ευρύ κοινό.
- (5) Δράσεις για την αξιολόγηση της εφαρμογής των εν λόγω δραστηριοτήτων και της τεχνικής βοήθειας, προς όφελος είτε της Κοινότητας είτε των τρίτων χωρών.

Θα ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα ώστε να δοθεί έμφαση στον κοινοτικό χαρακτήρα της βοήθειας που παρέχεται δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 4

Ο σεβασμός των δημοκρατικών αρχών και του κράτους δικαίου, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των δικαιωμάτων των μειονοτήτων καθώς και των θεμελιωδών ελευθεριών αποτελεί ουσιώδες στοιχείο για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού. Εφόσον κρίνεται σκόπιμο, και στο μέτρο του δυνατού, οι δράσεις που χρηματοδοτούνται δυνάμει του παρόντος κανονισμού συνοδεύονται από μέτρα που αποσκοπούν στην ενίσχυση της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου.

Κεφάλαιο II - Διαδικασίες εφαρμογής του προγράμματος

Άρθρο 5

- (1) Οι εταίροι οι επιλέξιμοι για χρηματοδοτική στήριξη στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος μπορεί να είναι περιφερειακοί και διεθνείς οργανισμοί και υπηρεσίες (ιδίως, υπηρεσίες του ΟΗΕ), μη κυβερνητικές οργανώσεις (ΜΚΟ) ή άλλοι μη κρατικοί φορείς, ομοσπονδιακές, εθνικές, περιφερειακές και τοπικές αρχές, τα τμήματα και οι υπηρεσίες τους, ιδρύματα, ενώσεις και δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις.
- (2) Οι δράσεις που χρηματοδοτούνται από την Κοινότητα δυνάμει του παρόντος κανονισμού υλοποιούνται από την Επιτροπή.

Άρθρο 6

Με την επιφύλαξη του θεσμικού και πολιτικού πλαισίου εντός του οποίου ασκούν τις δραστηριότητές τους οι εταίροι που αναφέρονται στο άρθρο 5, λαμβάνονται κυρίως υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία προκειμένου να διαπιστωθεί η καταλληλότητα ενός φορέα για κοινοτική χρηματοδότηση:

- (1) η εμπειρία του στον συγκεκριμένο τομέα και ιδίως σε σχέση με δράσεις στον τομέα του ασύλου και της μετανάστευσης
- (2) η δέσμευση που αναλαμβάνει να υπερασπίζεται, να σέβεται και να προωθεί χωρίς διακρίσεις τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις δημοκρατικές αρχές
- (3) οι ικανότητές του όσον αφορά τη διοικητική και χρηματοοικονομική διαχείριση
- (4) οι τεχνικές και υλικοτεχνικές ικανότητές του σε σχέση με την προβλεπόμενη δράση

- (5) ενδεχομένως, τα αποτελέσματα τυχόν προηγούμενων δράσεων που έχει πραγματοποιήσει, και ιδίως εκείνων που έχουν χρηματοδοτηθεί από την Κοινότητα, τα κράτη μέλη και διεθνείς οργανισμούς.

Κεφάλαιο III - Διαδικασίες εφαρμογής των δράσεων

Άρθρο 7

- (1) Το ποσό δημοσιονομικής αναφοράς για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού ορίζεται σε 250 εκατ. ευρώ.
- (2) Οι ετήσιες πιστώσεις εγκρίνονται από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή εντός των ορίων των δημοσιονομικών προοπτικών.
- (3) Η συγχρηματοδότηση μιας δράσης στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος αποκλείει οποιαδήποτε άλλη χρηματοδότηση από άλλο πρόγραμμα το οποίο χρηματοδοτείται από τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (4) Η κοινοτική χρηματοδότηση δυνάμει του παρόντος κανονισμού χορηγείται σύμφωνα με τις διατάξεις του δημοσιονομικού κανονισμού. Οι αποφάσεις χρηματοδότησης και οι σχετικές συμβάσεις υπόκεινται στο δημοσιονομικό έλεγχο της Επιτροπής και στους ελέγχους του Ελεγκτικού Συνεδρίου.
- (5) Η Επιτροπή λαμβάνει κάθε αναγκαία πρωτοβουλία προκειμένου να εξασφαλίσει τον ικανοποιητικό συντονισμό με τους άλλους χορηγούς βοήθειας.

Άρθρο 8

- (1) Η Επιτροπή μεριμνά για την εξασφάλιση της συνεκτικότητας και συμπληρωματικότητας του συνόλου των δράσεων με τα άλλα συναφή μέσα, πολιτικές, δράσεις και προγράμματα της Κοινότητας.
- (2) Για την ενίσχυση της συνεκτικότητας και συμπληρωματικότητας μεταξύ των δράσεων που χρηματοδοτούνται από την Κοινότητα και εκείνων που χρηματοδοτούνται από τα κράτη μέλη για την εξασφάλιση της βέλτιστης αποτελεσματικότητας των εν λόγω δράσεων, η Επιτροπή λαμβάνει όλα τα αναγκαία συντονιστικά μέτρα.

Άρθρο 9

- (1) Η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση και υλοποίηση του παρόντος προγράμματος συνεργασίας.
- (2) Η Επιτροπή διαχειρίζεται το πρόγραμμα συνεργασίας σύμφωνα με το δημοσιονομικό κανονισμό.
- (3) Για την εφαρμογή του προγράμματος συνεργασίας, η Επιτροπή καταρτίζει, σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 10 παράγραφος 2, ετήσιο πρόγραμμα εργασίας. Σύμφωνα με τους στόχους και τα κριτήρια του παρόντος κανονισμού, το πρόγραμμα εργασίας καθορίζει τις γεωγραφικές και τομιακές προτεραιότητες των

δράσεων που πρέπει να χρηματοδοτηθούν, τους ειδικούς στόχους, τα αναμενόμενα αποτελέσματα καθώς και το ενδεικτικό ποσό. Η Επιτροπή μπορεί να συμβουλευτεί και άλλα ενδιαφερόμενα μέρη σε ό,τι αφορά το πρόγραμμα εργασίας.

- (4) Το πρόγραμμα εργασίας πρέπει να καταρτίζεται με συνεκτικό και συμπληρωματικό τρόπο σε σχέση με τα έγγραφα στρατηγικής ανά χώρα και τα έγγραφα περιφερειακής στρατηγικής καθώς και με τα προγράμματα αναπτυξιακής συνεργασίας που έχουν καταρτιστεί στο πλαίσιο της κοινοτικής πολιτικής συνεργασίας και ανάπτυξης.
- (5) Το πρόγραμμα εργασίας θα επιτρέψει τη χρηματοδότηση δράσεων εκτός του προγράμματος εργασίας για απρόβλεπτες ανάγκες που προκύπτουν λόγω του ιδιαίτερου χαρακτήρα των μεταναστευτικών ρευμάτων.
- (6) Η Επιτροπή εγκρίνει τον κατάλογο των επιλεγόμενων έργων σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 10 παράγραφος 3.

Άρθρο 10

- (1) Η Επιτροπή επικουρείται από μια ειδική επιτροπή η οποία απαρτίζεται από αντιπροσώπους των κρατών μελών και της οποίας προεδρεύει ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής.
- (2) Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 4 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 7 της εν λόγω απόφασης.

Η περίοδος που προβλέπεται στο άρθρο 4 παράγραφος 3 της απόφασης 1999/468/ΕΚ ορίζεται σε τρεις μήνες.
- (3) Οσάκις γίνεται αναφορά στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 3 της απόφασης 1999/468/ΕΚ, τηρουμένων των διατάξεων του άρθρου 7 της εν λόγω απόφασης.

Κεφάλαιο IV - Υποβολή εκθέσεων

Άρθρο 11

- (1) Η Επιτροπή παρακολουθεί και αξιολογεί την υλοποίηση του παρόντος προγράμματος συνεργασίας σε τακτική και συνεχή βάση.
- (2) Η Επιτροπή υποβάλλει ενδιάμεση έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την υλοποίηση του προγράμματος συνεργασίας το αργότερο μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2006 και τελική έκθεση το αργότερο μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2010.
- (3) Κατόπιν σχετικού αιτήματος των κρατών μελών, η Επιτροπή μπορεί επίσης να αξιολογεί τα αποτελέσματα των κοινοτικών δράσεων και προγραμμάτων που εφαρμόζονται δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

Κεφάλαιο V - Τελικές διατάξεις

Άρθρο 12

Το πρόγραμμα που θεσπίζεται με τον παρόντα κανονισμό θα διαρκέσει από την 1η Ιανουαρίου 2004 μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2008.

Άρθρο 13

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την επομένη ημέρα από τη δημοσίευσή του στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, [...]

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος
[...]

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
[...]

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Τομέας πολιτικής: 19 - Εξωτερικές σχέσεις

Δραστηριότητα: 19 02 03

ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ:

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ ΠΡΟΣ ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ
ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΣΥΛΟΥ

1. ΚΟΝΔΥΛΙΟ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ + ΟΝΟΜΑΣΙΑ

19 02 03 (πρώην Β7-667) - Συνεργασία με τρίτες χώρες στον τομέα της μετανάστευσης

2. ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

2.1 Συνολική προβλεπόμενη χρηματοδότηση της δράσης (Μέρος Β): 250 εκατ. εκατομμύρια ευρώ για αναλήψεις υποχρεώσεων

2.2 Περίοδος υλοποίησης: 2004 - 2008

2.3 Συνολική πολυετής εκτίμηση των δαπανών:

α) Χρονοδιάγραμμα των πιστώσεων αναλήψεων υποχρεώσεων/πιστώσεων πληρωμών (δημοσιονομική παρέμβαση)

εκατομ. ευρώ

	Έτος v 2004	v + 1 2005	v + 2 2006	v + 3 2007	v + 4 2008	v + 5	Σύνολο ο
Αναλήψεις υποχρεώσεων	30	45	45	60	70		250
Πληρωμές	15	38	45	52	65	35	250

β) Τεχνική και διοικητική συνδρομή (ΤΔΣ) και δαπάνες στήριξης (ΔΣ)

Αναλήψεις υποχρεώσεων	-	-	-	-	-	-	-
Πληρωμές	-	-	-	-	-	-	-

Μερικό σύνολο α+β

Αναλήψεις υποχρεώσεων	30	45	45	60	70		250
Πληρωμές	15	38	45	52	65	35	250

γ) Συνολικές δημοσιονομικές επιπτώσεις των ανθρώπινων πόρων και άλλων δαπανών λειτουργίας

Αναλήψεις υποχρεώσεων/πληρω μές	0,811	0,811	0,811	0,811	0,811	0.648	4,703
---------------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

ΣΥΝΟΛΟ α+β+γ							
Αναλήψεις υποχρεώσεων	30,811	45,811	45,811	60,811	70,811	0.6 48	254,703
Πληρωμές	15,811	38,811	45,811	52,811	65,811	35, 648	254,703

2.4 Συμβατότητα με το δημοσιονομικό προγραμματισμό και τις δημοσιονομικές προοπτικές

Πρόταση συμβατή με τον ισχύοντα δημοσιονομικό προγραμματισμό

Συμβατή για τα έτη από 2004 έως 2006· να συζητηθεί νέος προγραμματισμός το 2007 με βάση τις δημοσιονομικές προοπτικές της περιόδου 2007-2013.

Η συγκεκριμένη πρόταση απαιτεί τον επαναπρογραμματισμό του αντίστοιχου τομέα δημοσιονομικών προοπτικών.

Η πρόταση απαιτεί, ενδεχομένως, την προσφυγή στις διατάξεις της διοργανικής συμφωνίας.

2.5 Δημοσιονομικές επιπτώσεις στα έσοδα

Καμία δημοσιονομική επίπτωση στα έσοδα.

3. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ

Είδος δαπάνης		Νέα	Συνεισφορά ΕΖΕΣ	Συνεισφορά υποψηφίων χωρών	Τομέας δημοσιονομι κών προοπτικών
ΜΔΠ	ΔΠ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	Αριθ. 4

4. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Άρθρο 179 παράγραφος 1 και άρθρο 181Α της συνθήκης ΕΚ.

5. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ

5.1 Αναγκαιότητα της κοινοτικής παρέμβασης

5.1.1 Επιδιωκόμενοι στόχοι

Η προβλεπόμενη συνέχιση των διεθνών μεταναστευτικών ρευμάτων, και μάλιστα με αυξημένους ρυθμούς, θα έχει σημαντικότερες συνέπειες τόσο για την Ευρωπαϊκή Ένωση όσο και για τις τρίτες χώρες. Όπως αναφέρεται στα συμπεράσματα των Ευρωπαϊκών Συμβουλίων του Τάμπερε και της Σεβίλλης, για την αποτελεσματική αντιμετώπιση των συνεπειών αυτών θα πρέπει να ενισχυθούν οι πολιτικές που στοχεύουν στα βαθύτερα αίτια των διεθνών μεταναστεύσεων και, παράλληλα, να καταβληθούν προσπάθειες για την ανάπτυξη των διαχειριστικών ικανοτήτων των τρίτων χωρών στο συγκεκριμένο τομέα μέσω της εφαρμογής ενισχυμένων ειδικών μέτρων. Με αυτό το πνεύμα η Επιτροπή, όπως ανήγγειλε στην ανακοίνωσή της προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την ένταξη των θεμάτων της μετανάστευσης στις σχέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις τρίτες χώρες, που εκδόθηκε στις 3 Δεκεμβρίου 2002, υποβάλλει την παρούσα πρόταση κανονισμού, η οποία παρέχει το νομικό πλαίσιο για ένα πολυετές πρόγραμμα συνεργασίας με τρίτες χώρες στον τομέα της μετανάστευσης και του ασύλου.

Γενικός στόχος του παρόντος προγράμματος συνεργασίας είναι η παροχή ειδικής και συμπληρωματικής χρηματοδοτικής και τεχνικής βοήθειας προς τρίτες χώρες ώστε να ενισχυθούν οι χώρες αυτές στις προσπάθειές τους για μια καλύτερη διαχείριση των μεταναστευτικών ρευμάτων από κάθε άποψη. Προορίζεται ιδίως για τις τρίτες χώρες οι οποίες συμμετέχουν ενεργά στην προετοιμασία ή την εφαρμογή μιας συμφωνίας επανεισδοχής, η οποία έχει μονογραφηθεί, υπογραφεί ή συναφθεί με την Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Το πρόγραμμα αποσκοπεί στην προώθηση της συνεργασίας μεταξύ της Κοινότητας και τρίτων χωρών, συμβάλλοντας στην επίτευξη των ακόλουθων στόχων στις τρίτες χώρες:

- Ανάπτυξη της νομοθεσίας τους στον τομέα της νόμιμης μετανάστευσης, ιδίως όσον αφορά τους κανόνες εισδοχής, τα δικαιώματα και το καθεστώς των ατόμων που γίνονται δεκτά, την ισότιμη μεταχείριση εκείνων οι οποίοι έχουν νόμιμη άδεια διαμονής, την ένταξη και μη διακριτική μεταχείριση καθώς και τα μέτρα καταπολέμησης του ρατσισμού και της ξενοφοβίας.
- Ανάπτυξη της νόμιμης μετανάστευσης, λαμβανομένης υπόψη της δημογραφικής, οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης που επικρατεί στις χώρες καταγωγής και στις χώρες υποδοχής.
- Ανάπτυξη της νομοθεσίας τους και των εθνικών πρακτικών όσον αφορά τη διεθνή προστασία, ώστε να τηρηθούν οι διατάξεις της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 σχετικά με το καθεστώς των προσφύγων καθώς και του Πρωτοκόλλου του 1967 και άλλων συναφών διεθνών μέσων, να εξασφαλιστεί η τήρηση της αρχής της « μη επαναπροώθησης » και να βελτιωθεί η ικανότητα των τρίτων χωρών όσον αφορά την υποδοχή των αιτούντων άσυλο και των προσφύγων.

- Καθορισμός στις οικείες τρίτες χώρες μιας αποτελεσματικής και προληπτικής πολιτικής για την καταπολέμηση της λαθρομετανάστευσης, και ιδίως της εμπορίας ανθρώπων και της λαθραίας διακίνησης μεταναστών.
- Νόμιμη επανεισδοχή και βιώσιμη επανένταξη, στην οικεία τρίτη χώρα, των ατόμων που εισέρχονται ή παραμένουν παράνομα στο έδαφος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η βελτίωση της ικανότητας των τρίτων χωρών να διαχειρίζονται τα μεταναστευτικά ρεύματα αναμένεται ότι θα έχει θετικό αντίκτυπο στην ανάπτυξη ή την κατάστασή τους (ορισμένες τρίτες χώρες βρίσκονται αντιμέτωπες με μεγάλα μεταναστευτικά ρεύματα τα οποία αποτελούν πηγή αστάθειας, λαθρεμπορίου και διαφόρων οικονομικών, κοινωνικών και άλλων προβλημάτων). Επίσης, η συνεργασία της Κοινότητας θα συμβάλει στην ενίσχυση της ικανότητας των τρίτων χωρών να εκπληρώσουν τις διεθνείς υποχρεώσεις τους στους τομείς του ασύλου και της μετανάστευσης, και ιδίως της λαθρομετανάστευσης και της επανεισδοχής.

5.1.2 Μέτρα που λαμβάνονται σε σχέση με την ex ante (εκ των προτέρων) αξιολόγηση

Το πρόγραμμα συνεργασίας, τη θέσπιση του οποίου προτείνει η Επιτροπή, εντάσσεται στο πλαίσιο συνέχισης των προπαρασκευαστικών δράσεων για τη μετανάστευση και το άσυλο, οι οποίες χρηματοδοτούνται για την περίοδο 2001-2003 με βάση τις πιστώσεις που έχει εγγράψει η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή στο κονδύλιο προϋπολογισμού Β7-667 του γενικού προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Παρόλο που είναι ακόμα πολύ νωρίς για να αντληθούν διδάγματα από την εμπειρία των προπαρασκευαστικών δράσεων της περιόδου 2001-2003 (τα περισσότερα έργα του 2001 βρίσκονται ακόμα στο στάδιο της υλοποίησης), θα υπάρξουν προσεχώς ενδιάμεσες εκθέσεις για ορισμένες δράσεις. Επιπλέον, στα τέλη του έτους θα αρχίσει η συνολική αξιολόγηση των προπαρασκευαστικών δράσεων, υπό την ευθύνη των υπηρεσιών της Επιτροπής.

5.2 Προβλεπόμενες δράσεις και λεπτομέρειες εφαρμογής της δημοσιονομικής παρέμβασης

Ειδικές δράσεις και στόχοι

Για την επίτευξη των στόχων που περιγράφονται ανωτέρω, μπορούν να χρηματοδοτηθούν κυρίως οι ακόλουθες δράσεις στο πλαίσιο του προγράμματος συνεργασίας:

- Διευκόλυνση του διαλόγου και της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των φορέων της τρίτης χώρας και των υπηκόων της οι οποίοι προτίθενται να μεταναστεύσουν·
- Διοργάνωση ενημερωτικών εκστρατειών για τις συνέπειες της λαθρομετανάστευσης και της λαθραίας απασχόλησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση·
- Διάδοση πληροφοριών σχετικά με τις δυνατότητες νόμιμης απασχόλησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση καθώς και για τις σχετικές διαδικασίες που πρέπει να τηρούνται·
- Ανάπτυξη δράσεων με σκοπό τη διατήρηση των δεσμών μεταξύ των μεταναστών και των τοπικών κοινοτήτων της χώρας καταγωγής τους·
- Βοήθεια για τη δημιουργία ικανοτήτων στον τομέα της διατύπωσης, εφαρμογής και διασφάλισης της αποτελεσματικότητας της εθνικής νομοθεσίας και των εθνικών συστημάτων διαχείρισης όσον αφορά το άσυλο, τη μετανάστευση και την καταπολέμηση

των εγκληματικών δραστηριοτήτων, του οργανωμένου εγκλήματος και της διαφθοράς που συνδέεται με τη λαθρομετανάστευση·

- Αξιολόγηση του θεσμικού και διοικητικού πλαισίου καθώς και των ικανοτήτων όσον αφορά τη διενέργεια ελέγχων στα σύνορα και, παράλληλα, βελτίωση της διαχείρισης των ελέγχων αυτών·
- Βελτίωση της ασφάλειας των ταξιδιωτικών εγγράφων και θεωρήσεων, του τρόπου έκδοσής τους καθώς και της ανίχνευσης πλαστών εγγράφων και θεωρήσεων·
- Καθιέρωση συστημάτων για τη συγκέντρωση δεδομένων και την παρακολούθηση και ανάλυση των μεταναστευτικών φαινομένων· Εντοπισμός των βαθύτερων αιτίων των μεταναστευτικών ρευμάτων και θέσπιση μέτρων για την αντιμετώπισή τους· Διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τα μεταναστευτικά ρεύματα, και ιδίως για τις ροές μεταναστών προς την Ευρωπαϊκή Ένωση·
- Ανάπτυξη του διαλόγου, σε περιφερειακό και υποπεριφερειακό επίπεδο, στον τομέα του ασύλου και της μετανάστευσης, και ιδίως της λαθρομετανάστευσης·
- Στήριξη των διαπραγματεύσεων τρίτων χωρών στο πλαίσιο των δικών τους συμφωνιών επανεισδοχής με γειτονικές χώρες·
- Βοήθεια για τη δημιουργία ικανοτήτων στις οικείες τρίτες χώρες σε ό,τι αφορά τις συνθήκες υποδοχής των αιτούντων άσυλο, την επανεισδοχή και βιώσιμη επανένταξη των επανεισερχομένων καθώς και τα προγράμματα επανεγκατάστασης.

Στοχευόμενες πληθυσμιακές ομάδες:

Ιδίως:

- τα άτομα τρίτων χωρών τα οποία επιθυμούν να μεταναστεύσουν
- το προσωπικό τρίτων χωρών το οποίο εργάζεται στον τομέα του ασύλου και της μετανάστευσης
- οι αρχές των τρίτων χωρών οι υπεύθυνες για το άσυλο και τη μετανάστευση καθώς και τη διαχείριση των συνόρων
- οι υπήκοοι τρίτων χωρών οι οποίοι βρίσκονται στο στάδιο της επανεισδοχής ή έχουν επιλέξει την εκούσια επάνοδο
- οι πρόσφυγες ή τα άτομα που βρίσκονται σε αναζήτηση διεθνούς προστασίας.

Αναμενόμενα αποτελέσματα

Τα αναμενόμενα αποτελέσματα είναι ποικίλα αλλά και συμπληρωματικά: βελτίωση της ικανότητας των τρίτων χωρών να διαχειρίζονται τα μεταναστευτικά ρεύματα· βελτίωση της ικανότητας των τρίτων χωρών να διαχειρίζονται τις αιτήσεις ασύλου με αποτελεσματικό και δίκαιο τρόπο και καλύτερη εν γένει γνώση του μεταναστευτικού φαινομένου και των θεμάτων που συνδέονται με αυτό· βελτίωση των διοικητικών, νομοθετικών και πρακτικών ικανοτήτων των τρίτων χωρών να διαχειρίζονται τα θέματα ασύλου και μετανάστευσης (ιδίως της επανεισδοχής) και να εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους στους εν λόγω τομείς· καλύτερη οργάνωση της νόμιμης μετανάστευσης· στις τρίτες χώρες· συχνότερη προσφυγή

στις νόμιμες διαδικασίες εκ μέρους των υποψηφίων για μετανάστευση από τις τρίτες χώρες· μείωση της εμπορίας μεταναστών καθώς και άλλων συναφών εγκληματικών δραστηριοτήτων· μείωση της λαθρομετανάστευσης προς την ΕΕ.

5.3 Λεπτομέρειες εφαρμογής

Απευθείας διαχείριση από την Επιτροπή με προσωπικό που διέπεται από τον κανονισμό υπηρεσιακής κατάστασης ή με εξωτερικό προσωπικό.

6. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

6.1 Συνολικές δημοσιονομικές επιπτώσεις στο Μέρος Β (για όλη την περίοδο προγραμματισμού)

Η κατανομή της χρηματοδότησης ανά δράση και ο υπολογισμός του κόστους ανά συγκεκριμένο μέτρο θα αποφασιστούν στο πλαίσιο της κατάρτισης του προγράμματος εργασίας, το οποίο προβλέπεται στο άρθρο 9 της παρούσας νομικής βάσης, λαμβανομένων υπόψη των πιστώσεων του προγράμματος για κάθε έτος. Το πρόγραμμα εργασίας καθορίζει τις γεωγραφικές και τομεακές προτεραιότητες των δράσεων που πρέπει να χρηματοδοτηθούν, τους ειδικούς στόχους, τα αναμενόμενα αποτελέσματα καθώς και το ενδεικτικό ποσό.

6.2. Υπολογισμός του κόστους ανά μέτρο που προβλέπεται στο Μέρος Β (για όλη την περίοδο προγραμματισμού)

Ο υπολογισμός του κόστους ανά μέτρο θα γίνει στο πλαίσιο της κατάρτισης του προγράμματος εργασίας, που προβλέπεται στο άρθρο 9 της παρούσας νομικής βάσης, λαμβανομένων υπόψη των πιστώσεων του προγράμματος για κάθε έτος. Το πρόγραμμα εργασίας καθορίζει τις γεωγραφικές και τομεακές προτεραιότητες των δράσεων που πρέπει να χρηματοδοτηθούν, τους ειδικούς στόχους, τα αναμενόμενα αποτελέσματα καθώς και το ενδεικτικό ποσό.

7. ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

7.1. Επιπτώσεις στους ανθρώπινους πόρους

Είδος απασχόλησης		Προσωπικό που θα απασχοληθεί για τη διαχείριση της δράσης, με τη χρησιμοποίηση των υπαρχόντων και/ή συμπληρωματικών πόρων		Σύνολο	Περιγραφή των καθηκόντων που απορρέουν από τη δράση
		Αριθμός μόνιμων θέσεων απασχόλησης	Αριθμός έκτακτων θέσεων		
Μόνιμοι ή έκτακτοι υπάλληλοι	A	1 A (RELEX)		1A	Προγραμματισμός, προεδρία της ειδικής επιτροπής, παρακολούθηση της υλοποίησης Καθορισμός, προετοιμασία, χρηματοδότηση, υλοποίηση και αξιολόγηση.
	B	1 A (JAI)		1A	
	C	4 A (AIDCO)		4A	
Λοιποί άνθρωποι					
Σύνολο		6 A		6 A	

7.2 Συνολικές δημοσιονομικές επιπτώσεις των ανθρώπινων πόρων

Είδος ανθρώπινων πόρων	Ποσό €	Μέθοδος υπολογισμού *
Μόνιμοι υπάλληλοι Έκτακτοι υπάλληλοι	648.000	6 X 108 000
Λοιποί ανθρώπινοι πόροι (να αναφερθεί το κονδύλιο προϋπολογισμού)		
Σύνολο	648.000	

Τα ποσά αντιστοιχούν στις συνολικές δαπάνες για δώδεκα μήνες.

7.3 Άλλες δαπάνες λειτουργίας στο πλαίσιο της δράσης

Κονδύλιο προϋπολογισμού (αριθ. και τίτλος)	Ποσό €	Μέθοδος υπολογισμού
Συνολική προβλεπόμενη χρηματοδότηση (Τίτλος Α7) Α0701 - Αποστολές	50 500	8 X 1250 (στην ΕΕ) 17 X 2500 (εκτός ΕΕ)
Α07030 - Συνεδριάσεις	5000	5 X 1000
Α07031 - Υποχρεωτικές επιτροπές (1)	37 500	3 συνεδριάσεις X 25 κ.μ. X 500
Α07032 - Μη υποχρεωτικές επιτροπές (1)		
Α07040 - Συνέδρια	20 000	1 X 20 000
Α0705 - Μελέτες και βοήθεια εμπειρογνομόνων	50 000	1 X 50 000
Λοιπές δαπάνες (να αναφερθούν επακριβώς)		
Συστήματα πληροφοριών (Α-5001/Α-4300)	–	–
Λοιπές δαπάνες - Μέρος Α (να αναφερθούν επακριβώς)	–	–
Σύνολο	163.000	

Τα ποσά αντιστοιχούν στις συνολικές δαπάνες για δώδεκα μήνες.

(1) Να διευκρινιστεί το είδος της επιτροπής καθώς και η ομάδα στην οποία ανήκει.

I.	Ετήσιο σύνολο (7.2 + 7.3)	€811 000
II.	Διάρκεια της δράσης	5 έτη + 1 έτος μόνο προσωπικό
III.	Συνολικό κόστος της δράσης (I x II)	€4 055 000 + € 648 000 = € 4 703 000

8. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

8.1 Σύστημα παρακολούθησης

Κάθε μέτρο που λαμβάνεται στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος συνοδεύεται από ένα εσωτερικό σύστημα παρακολούθησης και αξιολόγησης σύμφωνα με το οποίο θα προσδιορίζονται και θα εξετάζονται τα συγκεκριμένα αποτελέσματα και οι δείκτες επιπτώσεων. Η ΑΙΔΣΟ θα διοργανώνει επίσης ενδιάμεσες και τελικές αποστολές παρακολούθησης και αξιολόγησης για τις σημαντικότερες δράσεις.

8.2 Λεπτομέρειες και χρονοδιάγραμμα της προβλεπόμενης αξιολόγησης

Κάθε χρηματοδοτούμενη δράση στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος θα αποτελεί αντικείμενο μιας ενδιάμεσης έκθεσης καθώς και μιας ex-post αξιολόγησης. Το άρθρο 11 της νομικής βάσης επιβάλλει στην Επιτροπή την υποχρέωση παρακολούθησης και αξιολόγησης του προγράμματος. Συγκεκριμένα, προβλέπει την υποβολή από την Επιτροπή στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο μιας ενδιάμεσης και μιας τελικής έκθεσης σχετικά με την εφαρμογή του προγράμματος συνεργασίας.

9. ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ

Η προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας και η καταπολέμηση της απάτης αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος κανονισμού. Η Υπηρεσία Συνεργασίας EuropeAid θα διαχειρίζεται τις συμβάσεις και πληρωμές. Κάθε δράση που χρηματοδοτείται

στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος θα επιθεωρείται από την AIDCO σε όλα τα στάδια του κύκλου του έργου. Κατά την επιθεώρηση λαμβάνονται υπόψη οι συμβατικές υποχρεώσεις καθώς και οι αρχές της ανάλυσης κόστους-ωφελείας και της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης. Κάθε συμφωνία ή σύμβαση που συνάπτεται δυνάμει του παρόντος κανονισμού προβλέπει ρητά, αφενός, την παρακολούθηση των δαπανών που εγκρίνονται στο πλαίσιο των έργων/προγραμμάτων και της εφαρμογής των δράσεων και, αφετέρου, τον δημοσιονομικό έλεγχο της Επιτροπής, και ιδίως της Ευρωπαϊκής Υπηρεσίας Καταπολέμησης της Απάτης (OLAF).